

Âşık Papağan Barı 1998

Nazli Eray

Öykü

Bir hastane odasında başlayan anlatıcının sıra dışı hayatı çeşitli rüyalar eşliğinde devam eder. Anlattıklarından sevdiği adamla ilgili bir takım sorunları olduğu anlaşılan anlatıcı kalbine saplanan araba nedeni ile hastanede yatmaktadır. Anlatıcıyı koruyan koruyucu bir melek olarak sürekli yanında bulunan Melek Hasan, yardım etmek üzere görevli bir melektir. Gözlerini kapattığı an kalbindeki arabaya ulaşan anlatıcı, Cinci Kebir'e giderek olayların kader ve alinyazısı boyutunu öğrenmek isterlerken kendisine yapılan bir muskanın varlığını öğrenerek tedirgin olur. Bir anda kendini eskiden kumar oynamak için geldiği Las Vegas'ta bulan anlatıcı, 1980 yılında aynı odada kaldığı Vicky ile karşılaşır. Melek Hasan ile Vicky arasında aşk olunca anlatıcı ikinci planda kalır ve zaman zaman koruyucu meleğini kıskanır. Orda içki içerken Bursa'da kaldığı başka bir oteli ve anısını anımsar. İçsel sıkıntısını bir barda gidermeye çalışan anlatıcı Âşık Papağan Barı olarak adlandırılan barda bir şeyler içerken papağanla konuşur ve papağanın kendisine olan aşkını dinler. Cinci Kebir bu esnada anlatıcıya yapılan muskanın bozulması için kadının kendisi ile birlikte olması gerektiğini söyler. Dudak da kendisini arzulamaktadır. Hayatındaki gelişmeleri papağan barında sorgulayan anlatıcı, sevdiği erkeği ve geleceği bir sır perdesi arkasından takip eder. Kendisine ilgi duyan Cinci Kebir'in izlettiği senaryo klipler ile gerçekle hayal arasında bilinçaltını öğrenmiş olur. Kliplerde kendi ölümünü dahi izleyen anlatıcı en son hayalindeki Jaguar'a atlayarak gökyüzünde tüm çevresi ile birlikte büyük bir hızla gider, yıldızları teğet geçer. Bir anda tekrar hastane odasına ve Melek Hasan'ın omuzlarına dönerek uykuya dalar ve yarına kendini hazırlar.

Tema

Arayış Baştan sona anlatıcının sevgide, ilgide, dostlukta, rüyada ve gerçekte yaşadığı "arayış" bir tema olarak öne çıkar. İnsanların zaaflarına, düşüncelerine, rüyalarına ve bilinçaltına rağmen gerçeklere olan ilgisi ve arayışı Âşık Papağan Barı için bir başlangıç ve son oluşturur.

Kişiler

Anlatıcı Kalbine saplanan araba ile yaşamaya çalışan anlatıcı, tuhaf ve düşünceli bir kadındır. Zaman zaman koruyucu meleği Hasan'ı kıskanan anlatıcı, inatçı ve depresif kişiliği ile dikkat çeker. Yaşadığı hayatı değerlendirirken erkeklerin ve kadınların duygusal zaaflarına değinen anlatıcı, kokudan, dudaktan, cinsellikten ve arzulardan faydalanır. Hayata bakış açısı olumsuz olan anlatıcı ölüm ile ilgili endişeleri nedeni ile keyifsizdir. Mustafa amcasının ölümünden de etkilenen anlatıcı, onu tek gören ve konuşan kişi olarak dünyayı gezme isteğine destek olur ve Jaguar marka arabasına bindiğinde uzaya onu da götürür.

Melek Hasan Anlatıcının hayatına gönderilen melek Hasan, koruyucu olarak görev yapar. İyi niyetli ve saf bir melek olan Hasan, kendi ölümsüzlüğünün farkındadır. Vicky ile yaşadığı aşk ve cinsel deneyim ile insani özelliklere yaklaşan Melek Hasan, zaaflarına yenildiği için pişmanlık duyar fakat bu durum kanatlarının küçülmesinin önüne geçmez. Tek amacı anlatıcıyı kötülüklerden korumak olan Hasan, hastane odasında ve düşleri boyunca kadının yanından ayrılmaz.

Vicky Anlatıcının önceden tanıdığı Vicky, gösterişli, çekici ve güzel bir kadındır. Vicky bir gece doğum kontrol hapı yerine tansiyon hapı alınca aralarındaki şehvetli ilişki nedeni ile Melek Hasan'dan hamile kalır. Daha sonra da Melek Hasan'ın peşinden ayrılmaz.

Papağan ve Dudak Adeta bir insanmış gibi değerlendirilen papağan, gelen kızlara çapkınlık yapan, evli bir erkeği canlandırır. Papağanın karısı anlatıcıyı kıskandığı için arayarak tehdit eder. Dudak ise tamamen zaafı ve arzuları temsil eden bir bedeni olmayan sır dolu tuhaf bir kişidir. Dudak anlatıcının boynundan küçük öpüşlerle yakalayarak tahrik etme niyetindedir.

KARAKTER ANALIZI

Anlatıcı (Duygusal)

Karakter Kalbine saplanan araba ile yaşamaya çalışan anlatıcı, tuhaf ve düşünceli bir kadındır. Zaman zaman koruyucu meleği Hasan'ı kıskanan anlatıcı, inatçı ve depresif kişiliği ile dikkat çeker. İstanbul'da yaşadığı çocukluğu özlemle anarken önce annesini ardından da Mustafa amcasını yitirmenin verdiği kimsesizlik hissini taşır. Yaşadığı hayatı değerlendirirken erkeklerin ve kadınların duygusal zaaflarına değinen anlatıcı, kokudan, dudaktan, cinsellikten ve arzulardan faydalanır. Hayata bakış açısı olumsuz olan anlatıcı ölüm ile ilgili endişeleri nedeni ile keyifsizdir. Mustafa amcasının ölümünden de etkilenen anlatıcı, onu tek gören ve konuşan kişi olarak dünyayı gezme isteğine destek olur ve Jaguar marka arabasına bindiğinde uzaya onu da götürür.

Aktiviteler Bir hastane odasında yatarken aynı zamanda bir tamircide olduğunu sanan anlatıcının kalbine saplanan araba kadar aklına saplanan araba vardır. Kalbine saplanan Opel Vectra'nın ardından pembe Cadillac ve Jaguar ile olan yolculuğu arabalara karşı olan ilgisini gösterir. Kaderin yazgısını öğrenmek istediği için Melek Hasan ile Cinci Kebir'e gider. Bir anda eskiden bulunduğu şehir ve otellerde bulunan anlatıcı, sürekli konuşur, içki ve sigara içer. Hz Yuşa Türbesi, İstanbul sokakları, trafik hepsi aklından ve avcunun içinden geçiverir. Bazen kendi rüyasından başkasının rüyasına da geçtiği olur.

ÖRNEK ANILAR

Düşünceli Her şeyi sorgulayan anlatıcı, tüm yaşadıklarında kalben bağlı olduğu bir duruma gönderme yapmaktadır. Bu anlamda daha duygusal ve düşünceli bir ruh hali içerisinde olduğu görülen anlatıcı, kalbine arabanın saplanmasını ve başkasının kalbinde olmasını sorgulamaktan geri kalmaz: "Benim arabamdayız ve senin kalbinin içindeyiz. Ne tuhaf şey!"

Kıskanç Çocukluğundan beri baş ucunda kendine ve kendi faydasına yanında bulunan bir meleğin başka bir kızla olacak olması anlatıcıda kıskançlık duyguları uyandırır ve Melek Hasan'ı kıskanır: "Koruyucu meleğim Hasan! Zil zurna sarhoş. Amerikalı kızı soyup yatağa atmak üzere... Sinirlendim, nevrim döndü."

İnatçı Olayları yaşadığı alın yazısına göre değerlendiren anlatıcı kadere inanır ve bir şekilde geleceğini öğrenme konusunda da inatlaşır. Öğrenmek istediği bilgilerin peşinden giderken daha çok geçmişe ve yaşadıklarına takılır: "Bir sır perdesi!" diye heyecanla bağırırdım. "Bilmek istediğim her şey onun arkasında. Karşımda duruyor. Bu perdeyi bir açabilsem, her bir şeyi öğreneceğim."

Umutsuz/Depresif Arabaya atlayıp gittiği her yerde bir şekilde uçuruma yuvarlanan, Eden Göl'üne düşen, hızlanan, saplanan arabaları nedeni ile duygusal açıdan umutsuz bir karakterdir. Ölmeyi ve ölümü bir son olarak gören anlatıcı, yaşamı şehvet, ihtiyaçlar ve bir son üzerinden değerlendirir: "Öldüm," diye mırıldandım. "Koruyucu meleğim de öldü... Hayalimdeki arabayla kaza yapıp Sheraton' çarptım. Parçalandık."

Mutsuz Annesini ve ailesini teker teker kaybeden anlatıcı yaşadığı tuhaf ruh hali nedeni ile hayatın dünyadaki ilk gün veya her günü son gibi yaşanması gerektiğini vurgular. Mutsuz ve bekleyiş içerisinde. Kimsenin içindeki aşkı dolu dolu yaşadığına inancı yoktur: "Onun omzuna dayanmış, arabanın ön camından görünen sonsuzluğa bakıyordum. Uyumuşum. Rüyamda Âşık Papağan Barı'na gittim. Orada her şey son bıraktığım gibiydi. Bar taburesine oturdum. "Bir Cuba Libre," dedim barmene."

Melek Hasan (Mantıklı)

Karakter Anlatıcının hayatına gönderilen melek Hasan, koruyucu olarak görev yapar. İyi niyetli ve saf bir melek olan Hasan, kendi ölümsüzlüğünün farkındadır. Vicky ile yaşadığı aşk ve cinsel deneyim ile insanî özelliklere yaklaşan Melek Hasan, zaaflarına yenildiği için pişmanlık duyar fakat bu durum kanatlarının küçülmesinin önüne geçmez. Tek amacı anlatıcıyı kötülüklerden korumak olan Hasan, hastane odasında ve düşleri boyunca kadının yanından ayrılmaz.

Aktiviteler Anlatıcının hayatında oluşan kaza ve bel durumlarında onu korumak, yol göstermekle kendini yükümlü gören koruyucu Melek Hasan, sürekli olarak onun peşindedir. Her gittiği yerde yanında bulunan Hasan, ölümsüzlüğünün bilinmesinden hoşlanmasa da ölümsüzlüğü simgeler. Anlatıcıya kararlarında yardım eder.

ÖRNEK ANILAR

Sorgulayıcı Koruyucusu olduğu kişinin hayatı sorgulamasını istediği için cevaplar yerine sorularla anlatıcının yanında bulunan Melek Hasan, düşünmeyi ve düşündürmeyi sever: “Bilmem,” dedi Melek Hasan. “Ama böyle bir kaza da, bu iki varsayım kadar tuhaf ve anlamsız. Niçin gece yarısı son süratle giden bir Opel Vectra senin kalbine sapsın? Kurtulman bir mucize.”

Koruyucu Her yanlışında anlatıcının yanında olan Hasan, yardımsever ve koruyucu bir melektir. Anlatıcının yanlış bir şey yaparak ölmesini istemediği için her fırsatta uyarıda bulunur: “Bu göl çok tehlikeli bir yer. Bunun içine girmek çılgınlık. Nasıl böyle bir şey yapabildiniz? Bu göl insanı kendine çeker ve yok eder, yutar. Sihir gibi bir şey,” dedi.”

Dürüst Anlatıcı, kendisini kışkırdığı zaman ona karşı yalan söylemek yerine dürüstçe konuşan Melek Hasan, Vicky’e ve koruduğu kişiye olan hisleri konusunda açık sözlü olur. Anlatıcıdan sonra kendisine yaklaşan tek kadın Vicky olmuştur: “Seni seviyorum. Başka türlü bir şey bu. Koruyorum, hep yanıdayım, bir tür bağlılık. Ama Vicky ’ye âşık oldum. Başımı döndürdü, erkek olduğumu hissettirdi bana. Deli gibi mutlu oldum onun yanında. Beni rahatlattı. Kendimi kral gibi hissettim. Gözümün önünden bir saniye uzaklaşsa özledim onu. Aşkını yaşadım. Müthiş bir şey!”

Tutucu/Kıskanç Anlatıcının kendisine olan bağı kadar onun da içinde duygusal bütünlük bulunan Melek Hasan, dudağı kıskanır. Dudak, anlatıcıya hayli yakın ve samimi olmaya çalıştığı için Hasan kıskanır: “ Melek Hasan, “Ne diye elin herifinin boynuna sarılıyorsun? Seninle baş edemiyorum. Bıktım usandım!” diye bağırdı.”